

first glance, the number of taxes and fees, the tax system of Ukraine remains difficult, with numerous features for certain groups of taxpayers, rates, tax bases, etc. Fourth, the dissatisfaction with the tax system of Ukraine provokes the lack of opportunity or at minimum additional burden for many taxpayers to pay them. Therefore, the solvency of taxpayers should be taken into account. Fifth, this is the efficiency of the tax system of Ukraine. Most of taxpayers say that they would be more willing to pay taxes if there were results of the collected funds. Decentralization of taxes (transfer of national taxes to local) should be realized; and the purpose of some payments should be determined.

Keywords: tax, tax system, taxation, Tax Code of Ukraine, state income, tax laws, governmental regulation.

УДК 342.9

В. В. Пахомов

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

Визначено сутність поняття «адміністративна процедура». Досліджено характерні особливості процедур державного контролю у сфері земельних відносин. Проаналізовано зміст основних нормативно-правових актів чинного законодавства України, що стосуються питань закріплення порядку здійснення контрольно-наглядової діяльності у сфері земельних відносин. Виділено основні стадії реалізації адміністративної процедури державного контролю у сфері земельних відносин в Україні, розглянуто їх зміст і значення.

Ключові слова: контрольно-наглядова діяльність, державний контроль, адміністративна процедура, стадії процедури, земельні відносини.

Постановка проблеми. Контрольно-наглядова діяльність у сфері земельних відносин являє собою діяльність, здійснювану з метою забезпечення органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами норм земельного законодавства. Така діяльність здійснюється у передбачених правовими нормами формах та з дотриманням необхідних процедур. Так, закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» визначає проведення перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та інших дій «заходами державного нагляду (контролю)», тоді як способом його здійснення – «процедури здійснення державного нагляду (контролю)» [1, ч. 3, 6 ст. 1]. Наявність процедурного аспекту в контрольно-наглядовій діяльності підкреслюють і сучасні дослідники, які визначають контроль як сукупність дій щодо спостереження за функціонуванням відповідного об'єкта з метою отримання об'єктивної та достовірної інформації, надання допомоги підконтрольній структурі у поновленні законності і дисципліни, прийняття заходів щодо притягнення правопорушників до правової відповідальності та ін. [2, с. 54]. Тож реалізація основних форм державного контролю у сфері

© Пахомов В. В., 2015

земельних відносин потребує певної процедури як виконання низки послідовних дій, врегульованих нормами адміністративного права.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню адміністративних процедур у сучасній науці присвячені праці таких учених, як В. Авер'янов, О. Андрійко, М. Байтін, Д. Бахрах, Ю. Битяк, Н. Галіцина, І. Голосніченко, В. Колпаков, І. Лазарев, О. Лагода, О. Миколенко, О. Середа, Г. Філатова, О. Яковенко. Деякі питання щодо порядку здійснення контрольно-наглядової діяльності у сфері земельних відносин розглядалися у працях Д. Бусуйок, Р. Ємця, Г. Ларіонова, І. Орехової, С. Хом'яченко та ін. Проте, незважаючи на посилення наукової уваги до цієї проблеми в умовах реформування земельних правовідносин в Україні, питання аналізу змісту та особливостей закріплення і порядку здійснення адміністративної процедури державного контролю у сфері земельних відносин у вітчизняній науці наразі недостатньо досліджено, що й зумовлює актуальність даної статті.

Метою статті є дослідження змісту та особливостей здійснення адміністративних процедур державного контролю у сфері земельних відносин, що передбачає визначення поняття адміністративної процедури, з'ясування особливостей процедур державного контролю у сфері земельних відносин, аналіз сучасних наукових підходів до визначення структури контрольних процедур, а також змісту основних нормативно-правових актів чинного законодавства України, що стосуються питань закріплення порядку здійснення контрольно-наглядової діяльності у земельній сфері з метою визначення та характеристики основних стадій реалізації адміністративної процедури державного контролю у сфері земельних відносин в Україні.

Виклад основного матеріалу. В юридичній літературі правова процедура визначається як особливий, нормативно встановлений порядок здійснення юридичної діяльності [3, с. 7], нормативно врегульована певна послідовність дій, пов'язаних цільовим напрямком, що здійснюються в імперативній чи диспозитивній формах, у певні строки, а результати дій мають юридичну фіксацію [4, с. 10]. У сфері адміністративно-правового регулювання процедури визначаються як нормативно-правове закріплення певних видів діяльності, що реалізуються в межах адміністративних правовідносин і відбиваються у встановленій законом правовій формі [5, с. 92]. За Л. Поповим, адміністративні процедури являють собою процедури здійснення різних видів позитивної діяльності (процедури нормотворчої діяльності, процедури реалізації прав і обов'язків громадян та організацій у сфері управління, процедури контрольної діяльності), а також процедури, пов'язані з організацією роботи апарату органів виконавчої влади [6, с. 222]. О. Лагода під адміністративною процедурою пропонує розуміти офіційно встановлений порядок прийняття та виконання суб'єктами відповідних адміністративно-правових відносин управлінського рішення (акта) та порядок вчинення адміністративних

і організаційних дій (заходів) з метою реалізації й забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян [7, с. 12]. Як визначають ознаки адміністративної процедури О. Лагода пропонує виділяти: послідовність дій, які складають процедуру; врегульованість дій, які складають процедуру, нормами права; направленість дій, які складають процедуру, на досягнення певного практичного результату [7, с. 12].

Характер та специфіка процедури залежать від того, якими нормами вона передбачається. Як зазначає Р. Ємець, у контрольній діяльності процедури набувають особливого значення, адже, «з одного боку, встановлюючи порядок дій органів державної влади під час здійснення контролю за виконанням вимог земельного законодавства, процедура визначає найбільш доцільну та ефективну послідовність дій вищезазначених органів; з іншого, – встановлення обов'язкової процедури щодо державного контролю у сфері земельних відносин гарантує захист прав і законних інтересів інших суб'єктів, що зазнають контролюючого впливу з боку відповідних органів, адже встановлення єдиних обов'язкових процедур для здійснення відповідних контролюючих заходів у сфері земельних відносин уніфікує діяльність державних контролюючих органів і захищає підконтрольних суб'єктів від зловживань владними повноваженнями чи, навпаки, унеможливує надання певних, не передбачених законодавством привілеїв» [8, с. 12–13]. Тож дотримання державним органом процедури під час здійснення контролю у сфері земельних відносин є гарантією його законності.

Чинне законодавство України закріплює досить велику кількість процедурних норм, що стосуються регулювання відносин у земельній сфері. Так, Д. Бусуйок, залежно від змісту процедурних норм, пропонує виділяти процедурні норми, які регулюють порядок ведення державного кадастру, здійснення землеустрою, здійснення контролю за використанням і охороною земель та ін. [9, с. 211]. Адміністративні процедури здійснення державного контролю у земельній сфері можна визначити як урегульовану адміністративно-правовими нормами сукупність послідовних та взаємопов'язаних дій, спрямованих на забезпечення реалізації контрольних повноважень суб'єктів державного контролю за діяльністю у сфері земельних правовідносин.

Характерною особливістю процедурної діяльності є те, що, незважаючи на специфіку конкретних правовідносин, суб'єкт влади для досягнення своїх цілей та реалізації відповідних завдань здійснює у певній послідовності цілу низку операцій. Тож у будь-якій адміністративній процедурі є внутрішня структура, яку становить певна сукупність окремих елементів. Основними складовими елементами процедури є стадії, етапи та окремі процедурні дії, здійснення яких визначається логікою адміністративно-процедурної діяльності.

У сучасному адміністративному праві стадія розглядається як відносно відокремлена, обмежена часом та логічно пов'язана сукупність процесуальних дій, підпорядкованих загальній меті щодо досягнення певного юридичного результату, що характеризуються певним

колом суб'єктів і закріплюються відповідними процесуальними актами [10, с. 488]. Стадії адміністративної процедури складаються, у свою чергу, з певної кількості етапів (що можуть бути визначені як сукупність процесуальних дій, спрямованих на досягнення проміжної мети) [11, с. 121]. Крім того, зважаючи на те, що кількість стадій адміністративної процедури безпосередньо залежить від конкретних обставин, можна виділити обов'язкові та додаткові стадії адміністративної процедури.

Аналіз особливостей адміністративних процедур контролю дозволяє визначити в їх структурі кілька основних стадій:

1) передконтрольну (планування та прогнозування контрольної діяльності; визначення об'єкта і виду контролю; встановлення форм контрольних дій);

2) контрольну (рішення про проведення контрольного заходу; проведення контрольних дій у відповідних організаційних формах);

3) завершальну (підсумкова аналітична робота; узагальнення результатів контролю; прийняття рішення за результатами контролю у формах постанови, рекомендацій висновків, подання) [12, с. 483].

На думку І. Орехової, процедура державного контролю складається з підготовчої стадії (підготовка й організація проведення перевірки), інформаційно-аналітичної стадії (проведення перевірки) і стадії коригування (розгляд матеріалів перевірки та вжиття необхідних заходів) [13, с. 10]. Підготовча стадія складається з таких етапів: 1) визначення необхідності і часу проведення контролю; 2) підготовка документів щодо здійснення контрольних дій; 3) повідомлення підконтрольного суб'єкта про здійснення контролю (стоюється планового контролю). В межах інформаційно-аналітичної стадії виділено такі етапи: 1) вирішення організаційних питань; 2) ознайомлення з документами; 3) отримання пояснень, довідок; 4) вимоги щодо проведення перевірок, експертизи; 5) застосування заходів адміністративного примусу; 6) підготовка акта за результатами контролю. Стадія коригування, на думку дослідниці, обмежується констатацією того, яких заходів слід вжити за результатами контролю, юридичним закріпленням фактичних обставин справи і переданням зібраних матеріалів до уповноважених органів та посадових осіб для відповідного реагування [13, с. 10].

Розглядаючи адміністративні процедури у сфері земельних відносин, сучасні дослідники наголошують на існуванні трьох основних стадій реалізації будь-яких форм контрольно-наглядової діяльності, що містять певну сукупність дій, зокрема: інформаційно-правові дії під час збирання матеріалів; прийняття рішень за результатами проведення контролю; виконання рішень контролюючих органів [14, с. 11-14; 15, с. 290]. Наведені групи окремих процесуальних дій С. Хом'яченко пропонує об'єднати в межах єдиної процедури контрольної діяльності у сфері використання та охорони земель, виділивши такі окремі стадії: а) організаційно-підготовчу стадію; б) стадію перевірки фактичних

обставин, їх аналізу та ухвалення юридично значущого рішення за результатами проведеного контролю; в) стадію виконання та перевірки виконання рішень контрольних органів [16, с. 9–10].

Відповідно до законодавства України, державна контрольно-наглядова діяльність у сфері земельних відносин здійснюється згідно з нормами Земельного кодексу України, законів України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» та «Про охорону земель», Положення про Державну інспекцію сільського господарства України, Положення про державну інспекцію сільського господарства в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України, Порядку планування та здійснення контрольних заходів з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства та ін. Розглянуті основні теоретичні підходи та аналіз чинного законодавства України дають можливість визначити певні основні та додаткові стадії процедури державного контролю у сфері земельних відносин.

1. Передконтрольна (підготовча) стадія, яка передбачає виконання низки процесуальних дій щодо підготовки й організації проведення контролю у сфері земельних відносин. Метою передконтрольної стадії процедури державного контролю у сфері земельних відносин є організація здійснення контрольно-наглядової діяльності. Від організації проведення контролю безпосередньо залежить його результат, адже неналежна підготовка може призвести до отримання неякісної інформації, що негативно позначатиметься на формулюванні висновків контрольної процедури, а також до порушення прав відповідних підконтрольних суб'єктів.

На даній стадії процедури вчиняються такі процесуальні дії, як відбір суб'єктів, стосовно яких буде проводитися контроль, відбуваються визначення мети і часу контролю, встановлення форм і методів контрольно-наглядової діяльності, здійснюється підготовка відповідної документації, а також доведення необхідної інформації до відома підконтрольних суб'єктів. Таким чином, передконтрольна (підготовча) стадія процедури державного контролю у сфері земельних відносин складається з таких основних етапів:

1.1. Прийняття рішення про проведення контролю.

Для здійснення планового або позапланового заходу контролю орган державного нагляду (контролю) видає наказ, який має містити найменування суб'єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, та предмет перевірки [1, ч. 1 ст. 7; 17, п. 4.1]. Планові заходи здійснюються відповідно до річних або кварталних планів, які затверджуються органом державного нагляду (контролю) до 1 грудня року, що передує плановому, або до 25 числа останнього місяця кварталу, що передує плановому. План комплексних планових заходів державного нагляду (контролю) затверджується для всіх органів державного нагляду (контролю) центральним органом виконавчої

влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку підприємництва, не пізніше ніж за 10 днів до початку відповідного планового періоду [1, ст. 4]. Позаплановим заходом є захід державного нагляду (контролю), який не передбачений планом роботи інспекційного органу.

На підставі наказу оформляється посвідчення (направлення) на проведення заходу, яке підписується керівником або заступником керівника органу державного нагляду (контролю) (із зазначенням прізвища, імені та по батькові) і засвідчується печаткою [1, ч. 2 ст. 7; 17, п. 4.2].

1.2. Планування контрольної діяльності (визначення мети і завдань контролю, складання плану, вибір часу, форм і методів контрольної-наглядової діяльності). Органом державного нагляду (контролю) визначаються переліки питань для здійснення планових заходів, які затверджуються його наказом. У межах переліку питань кожен орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу має визначити ті питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль) [1, п. 2 ст. 5].

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», встановлюючи, що виключно законом визначаються конкретні форми (способи) контролю [1, п. 4 ст. 4], закріплює загальні вимоги до процедури проведення контролю. Зокрема, встановлюється, що здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання заборонено. Здійснення органом державного нагляду (контролю) щодо одного суб'єкта господарювання планових заходів державного нагляду (контролю) протягом одного планового періоду заборонено, якщо в цьому плановому періоді такий суб'єкт господарювання включений до плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) іншого органу державного нагляду (контролю). Внесення одного й того самого суб'єкта господарювання до планів державного нагляду (контролю) різних органів державного нагляду (контролю) є підставою для проведення щодо такого суб'єкта господарювання комплексного планового заходу державного нагляду (контролю) [1, ст. 4].

1.3. Повідомлення підконтрольного суб'єкта про проведення відповідного заходу контролю (стосується планового контролю).

Згідно із законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» органи державного нагляду (контролю) здійснюють планові заходи з державного нагляду (контролю) за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу [1, п. 4 ст. 5]. Відповідно до вимог Закону, у Порядку планування та здійснення контрольних заходів з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства встановлюється, що інспекційний орган зобов'язаний не пізніше десяти днів до дня здійснення планового заходу контролю надіслати суб'єкту господарювання письмове

повідомлення про проведення планового заходу [17, п. 2.4]. У разі проведення позапланового заходу контролю суб'єкт господарювання повинен ознайомитися з підставою проведення позапланового заходу з наданням йому копії відповідного документа [1, ч. 3 ст. 6].

2. Стадія здійснення (проведення) контролю, що як цілісна, самостійна складова процедури контролю у сфері земельних відносин поєднує в собі низку процесуальних дій щодо збору й аналізу інформації про діяльність підконтрольного суб'єкта з метою встановлення ступеня відповідності діяльності підконтрольних суб'єктів нормативно закріпленим вимогам та нормативам. Вона є основною стадією процедури контролю, оскільки безпосередньо в її межах реалізуються існуючі форми та методи контролю, і складається з таких основних етапів:

2.1. Безпосереднє здійснення контрольних повноважень, закріплених у відповідних нормативних актах, для збору необхідних даних згідно з метою та завданнями контрольного заходу. Відповідно до загальних вимог до здійснення державного нагляду (контролю), державний нагляд (контроль) здійснюється за місцем провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання чи його відокремлених підрозділів або у приміщенні органу державного контролю у випадках, передбачених законом [1, п. 1 ст. 4]. Строк здійснення планового заходу не може перевищувати 15 робочих днів, а для суб'єктів малого підприємництва – 5 робочих днів. Продовження строку проведення планового заходу не допускається [1, п. 5 ст. 5]. Під час проведення позапланового заходу з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у направленні на проведення державного контролю. Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати 10 робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва – 2 робочих днів. Продовження строку здійснення позапланового заходу не допускається [1, п. 1, 4 ст. 6]. У разі, якщо під час проведення позапланового заходу державні інспектори виявили інші порушення земельного законодавства, які не були зазначені у направленні на проведення планової/позапланової перевірки, про це складається окремий акт, який направляється до Державної інспекції сільського господарства України для отримання згоди на проведення позапланового заходу [17, п. 3.4].

2.2. Інформаційно-аналітичний етап (аналіз та оцінка отриманих даних).

Процес контролю передбачає наявність аналітичного етапу, зміст якого полягає в обробці отриманої інформації, детальній перевірці та аналізі фактів з метою формування відповідних висновків. На цьому етапі процедури контролю відбувається аналіз отриманих під час перевірки даних, оцінка їх відповідності вимогам та нормам, установленим у нормативно-правових актах.

Відповідно до Порядку планування та здійснення контрольних заходів з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання

вимог земельного законодавства, у разі виявлення порушення вимог земельного законодавства державні інспектори:

- з'ясовують обставини та суть вчиненого порушення земельного законодавства, установлюють особу, яка його вчинила, чи особу, внаслідок бездіяльності якої порушено вимоги земельного законодавства;

- установлюють, чи є в діях осіб, які вчинили правопорушення, або осіб, унаслідок бездіяльності яких порушено вимоги земельного законодавства, ознаки адміністративного чи кримінального правопорушення;

- встановлюють шляхом обстеження земельних ділянок, чи завдана суб'єктом господарювання або третіми особами шкода земельним ресурсам унаслідок здійснення ними господарської чи іншої діяльності [17, п. 5.8].

3. Завершальна стадія процедури контролю за діяльністю у сфері земельних відносин передбачає низку процесуальних дій, спрямованих на узагальнення результатів виконання контрольного заходу, оформлення матеріалів за результатами здійснення контролю, а також формулювання та прийняття рішень про вжиття відповідних заходів реагування щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу контролю за діяльністю у сфері земельних відносин. Дана стадія процедури контролю за діяльністю у сфері земельних відносин складається з таких основних та додаткових етапів:

3.1. Узагальнення результатів виконання контрольного заходу, документальне оформлення результатів здійснення контрольного заходу. За результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) у разі виявлення порушень вимог законодавства складає акт, який повинен містити такі відомості: дату складення акта; тип заходу (плановий або позаплановий); вид заходу (перевірка, ревізія, обстеження, огляд тощо); предмет державного нагляду (контролю); найменування органу державного нагляду (контролю), а також посаду, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка здійснила захід; найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи-підприємця, щодо діяльності яких здійснювався захід [1, ч. 6 ст. 7]. Посадова особа органу державного нагляду (контролю) зазначає в акті стан виконання вимог законодавства суб'єктом господарювання, а в разі невиконання – детальний опис виявленого порушення з посиланням на відповідну вимогу законодавства [1, ч. 6 ст. 7].

3.2. Етап коригування (прийняття рішень про вжиття контрольних заходів за підсумками контролю). На цьому етапі контрольно-наглядова діяльність отримує свою практичну реалізацію, адже одним із завдань контролю є усунення виявлених недоліків діяльності підконтрольних суб'єктів. Зміст даної стадії становлять розробка і формулювання вимог, пропозицій та рекомендацій про вжиття заходів, які здатні виправити або усунути виявлені відхилення, а також про притягнення винних осіб до юридичної відповідальності.

На підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, орган державного нагляду (контролю) за наявності підстав для повного або часткового зупинення виробництва (виготовлення), реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг звертається у порядку та строки, встановлені законом, з відповідним позовом до адміністративного суду. В разі необхідності вжиття інших заходів реагування орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня завершення здійснення заходу контролю складає припис, розпорядження, інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу, а у випадках, передбачених законом, звертається у порядку та строки, встановлені законом, до адміністративного суду з позовом щодо підтвердження обґрунтованості вжиття до суб'єкта господарювання заходів реагування, передбачених відповідним розпорядчим документом [1, ч. 7 ст. 7]. Невиконання приписів, розпоряджень та інших розпорядчих документів органу державного нагляду (контролю) тягне за собою застосування штрафних санкцій до суб'єкта господарювання згідно із законом [1, ч. 9 ст. 4].

3.3. Оскарження рішень контролюючого органу (додатковий етап). Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» передбачається право суб'єкта господарювання звернутися до відповідного центрального органу виконавчої влади або до суду щодо оскарження рішень органів державного контролю. У разі надходження такого звернення відповідний центральний орган виконавчої влади зобов'язаний розглянути його в установленому законом порядку [1, ст. 21].

Висновки. Отже, адміністративні процедури здійснення державного контролю у сфері земельних відносин являють собою врегульовану адміністративно-правовими нормами сукупність послідовних та взаємопов'язаних дій, спрямованих на забезпечення реалізації контрольних повноважень суб'єктів державного контролю за діяльністю у земельній сфері. Аналіз сучасних наукових підходів до визначення внутрішньої структури контрольних процедур, а також аналіз норм чинного законодавства України, які регулюють порядок здійснення контрольної-наглядової діяльності у сфері земельних відносин, дає можливість відзначити, що державний контроль здійснюється в певному порядку та за відповідними стадіями, які можуть відрізнятися одна від одної за своїми цілями, завданнями, колом учасників, спектром процесуальних дій, правовими наслідками проходження стадії, але в сукупності становлять єдину процедуру контролю. Виділено такі стадії реалізації процедури державного контролю у сфері земельних відносин:

1) передконтрольна (підготовча) стадія (прийняття рішення про проведення контролю, планування контрольної діяльності (визначення мети і завдань контролю, складання плану, вибір форм і методів);

повідомлення підконтрольного суб'єкта про проведення відповідного заходу контролю;

2) стадія проведення контролю (безпосереднє здійснення контрольних повноважень, закріплених у нормативних актах, збір необхідних даних згідно з метою і завданнями перевірки; аналіз та оцінка отриманих даних);

3) завершальна стадія (узагальнення результатів контрольного заходу, його документальне оформлення; прийняття рішень про вжиття контрольних заходів за підсумками контролю; оскарження рішень контролюючого органу).

Список використаних джерел: 1. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : закон України від 5 берез. 2007 р. № 877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>. 2. Гарашук В. М. Контроль та нагляд в державному управлінні : монографія / В. М. Гарашук. – Харків : Фоліо, 2002. – 176 с. 3. Яковенко О. В. Правовая процедура : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Яковенко Ольга Владимировна. – Саратов, 1999. – 21 с. 4. Серeda О. О. Правова процедура: теоретико-правові засади та практичні виміри : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Серeda Олеся Олегівна. – Київ, 2009. – 20 с. 5. Филатова А. В. Регламенти і процедури в сфері реалізації государственного контролю (надзора) : монографія / А. В. Филатова ; под ред. Н. М. Кони́на. – Саратов : Науч. книга, 2009. – 208 с. 6. Попов Л. Л. Административное право Российской Федерации / Л. Л. Попов, Ю. И. Мигачев, С. В. Тихомиров ; под ред. Л. Л. Попова. – М. : Юрайт, 2010. – 444 с. 7. Лагода О. С. Адміністративна процедура: теорія і практика застосування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Лагода Олександр Сергійович. – Ірпінь, 2007. – 21 с. 8. Ємець Р. О. Адміністративно-правові засади здійснення державного контролю у сфері земельних відносин : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Ємець Роман Олександрович. – Київ, 2011. – 19 с. 9. Бусуйок Д. В. Правове регулювання процедури здійснення державного управління у сфері використання і охорони землі / Д. В. Бусуйок // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 3. – С. 210–214. 10. Адміністративне право України: академічний курс : підручник : у 2 т. / редкол.: В. Б. Авер'янов (голова) та ін. – Київ : Юрид. думка, 2004. – Т. 1. 584 с. 11. Миколенко А. И. Административный процесс и административная ответственность в Украине / А. И. Миколенко. – Харьков : Одиссей, 2004. – 272 с. 12. Виконавча влада і адміністративне право / за ред. В. Б. Авер'янова. – Київ : Ін Юре, 2002. – 668 с. 13. Орехова І. С. Державний контроль у сфері господарської діяльності: адміністративно-правові засади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Орехова Ірина Сергіївна. – Одеса, 2009. – 21 с. 14. Ларионов Г. Новое в законодательстве о государственном контроле за использованием земель / Г. Ларионов // Законодательство и экономика. – 1994. – № 15/16. – С. 11–17. 15. Шеремет А. П. Земельне право України : [навч. посіб. для студентів ВНЗ] / А. П. Шеремет. – [2-ге вид.]. – Київ : Центр учб. літ., 2009. – 632 с. 16. Хом'яченко С. І. Правове забезпечення контролю за використанням та охороною земель в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Хом'яченко Світлана Іванівна. – Київ, 2004. – 19 с. 17. Про затвердження Порядку планування та здійснення контрольних заходів з питань перевірки стану дотримання суб'єктами господарювання вимог земельного законодавства : наказ М-ва аграрної політики

та продовольства України від 25 лют. 2013 р. № 132 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 23. – Ст. 790.

Надійшла до редколегії 30.09.2015

Пахомов В. В. Административные процедуры осуществления государственного контроля в сфере земельных отношений

Определена сущность понятия «административная процедура». Исследованы характерные особенности процедур государственного контроля в сфере земельных отношений. Дан анализ содержания основных нормативно-правовых актов действующего законодательства Украины, регулирующих порядок реализации контрольно-надзорной деятельности в сфере земельных отношений. Выделены основные стадии административной процедуры государственного контроля в сфере земельных отношений в Украине, рассмотрены их содержание и значение.

Ключевые слова: контрольно-надзорная деятельность, государственный контроль, административная процедура, стадии процедуры, земельные отношения.

Pakhomov V. V. Administrative procedures of realizing state control in the sphere of land relations

The essence of the concept of «administrative procedure» has been determined. It is concluded that the administrative procedures of realizing state control in the sphere of land relations are regulated by administrative and legal norms totality of consistent and interrelated activities aimed at ensuring the implementation of control authorities of the subjects of state control over the activities in the land sector.

Characteristics of the procedures of state control in the sphere of land relations have been studied. Modern scientific approaches to determine the internal structure of the control procedures and the content of the main regulations of the current legislation of Ukraine concerning the issues of consolidation of the procedure to exercise control and supervisory activity in the sphere of land relations have been analyzed.

It is indicated that the state control is carried out in a manner and at the appropriate stages, which may differ from each other in their objectives, tasks, a range of participants and a range of proceedings, legal consequences of passing the stage, but together constitute a single control procedure. The main stages of realizing administrative procedure of the state control in the sphere of land relations in Ukraine have been singled out. They include: 1) pre-control (preparatory) stage; notification of the controlled subject about the conduction of the appropriate control event; 2) stage of control realization; 3) final stage. The content and significance of each stage have been considered.

Keywords: control and supervisory activity, state control, administrative procedure, stages of the procedure, land relations.

